

Összefoglaló

a 2009. április 28-i

Kreativitás és innováció az egész életen át tartó tanulásban konferencia

Művészeti oktatás szekciójának munkájáról

1. Aranykulcs: meséből zene, zenéből rajz – Polányiné Takács Judit, Teleky-Wattay Művészeti Iskola, Pomáz
2. Drámapedagógia és gyermek pszichodráma – Bogdán Marianna és Vas Éva, Apáczai Csere János ÁMK, Zalaegerszeg
3. Hétköznapi munkafolyamatból művészi performansz – Varga István, Monostori Erőd Kht.

Az első előadó **Polányiné Takács Judit**, a pomázi **Teleki-Wattay Művészeti Iskola** zongora tanszakának vezetője volt, aki egy olyan nemzetközi együttműködésben végzett projekt egyik feladatát mutatta be, amelyben az alsó tagozatos diákok klasszikus zenei inspirációra készítenek rajzokat. A művészeti téma szükségességét abban látták, hogy az általános iskolákban lecsökkent a művészeti órák száma, így esetleg elsiklanak a tanárok a gyerekek kreativitásának kibontakoztatása felett, valamint szerették volna a klasszikus zenét is megismertetni a tanulókkal. Olyan témát próbáltak választani, ami a diákok számára könnyen feldolgozható, így esett a választás Papp Lajos magyar zeneszerző Aranykulcs című Andersen mesére komponált zeneműciklusára. A történet egy kisfiúról szól, aki egy elásott ládikót talál a hideg téli erdőben és egy aranykulcs segítségével kinyitja. Hogy mi van a ládában...? Ezt kell kitalálni a zenei hanganyag segítségével, a zene hangulatát figyelembe véve. A projekt rövid bemutatását követően a résztvevők is elvégezheték a feladatot. A zenemű egyes részeinek meghallgatása után csoportokban megbeszéltük, hogy a zenéről, mi jut az eszünkbe, ami benne lehetne a kisfiú által kinyitott ládikóban. A téli zene meghallgatása után elgondolkodhattunk, hogy milyen hangulata van a zenének, mit lehetne hozzá rajzolni, tehát ráébredhetünk, hogy saját érzéseinket is le lehet képezni és ugyanarról a zenéről mindenkinek más-más juthat az eszébe. Megbeszéltük a zene hangulatát, kiből milyen érzést keltett, erről milyen tárgy vagy fogalom jut az eszünkbe; ezeket sorban feljegyeztük. A zene hallgatása közben egy ppt-prezentációt vetítettek ki, amelyen a zenemű éppen játszott részeihez kapcsolódóan született diákrajzokat láthattunk. A zenemű részeinek meghallgatása után a feladat befejezésekképpen minden csoport elmondta, hogy az egyes zenerészekről mi jutott az eszébe, aztán meghallgathattuk, hogy az egyes részeknek a gyerekek milyen címetek adtak.

Második előadóként **Varga Istvánt** a **Monostori Erőd Hadkultúra Központ Kht.** ügyvezető igazgatóját hallgathattuk meg, aki intézményük felnőttoktatás témájú Grundtvig projektjét mutatta be, melynek célja az, hogy az erőd dolgozóit jobban megérintse a művészet, az alkotás folyamata és hogy jobban megértsék, közelebb kerüljenek a művészekhez. E projekt keretében az intézmény minden, nem művész dolgozóját vonják be a művészi alkotásba olyan módon, hogy hétköznapi munkafolyamatokat (pl. főzés, kertészkedés) emelnek fel művészi szintre művészfeladatok (pl. festés) alkalmazásával. Ezáltal a résztvevők megélik a művészeti alkotás élményét és sokkal jobban végzik feladatukat, sokkal jobban integrálódnak a központ művészeti munkájába. A projekt hatására a részt vevő dolgozók körében kétszeresre nőtt a hatékonyság. A projektről megnézhattunk egy ppt-előadást, amelynek levetítése alatt kaptunk A4-es méretű lapokat és zsírkrétát, amivel bármit rajzolhattunk, a kitétel csak annyi volt, hogy a rajzon legyen egy domináns szín, amivel legtöbbet rajzolunk. Az alkotásokat utána összegyűjtöttük és egy képpé raktuk össze. Így a

sok kis megszületett kép - amelyek egyenként külön-külön is üzenetet hordoznak -, összerakva egy nagy képpé másként is értékelhető. A született képek egy része aztán felkerült a terem falára, hogy minden érdeklődő megnézhesse.

Harmadikként **Bognár Marianna** és **Vas Éva** előadása következett, ők a zalaegerszegi **Apáczai Csere János Általános Művelődési Központból** érkeztek. A drámapedagógia és a gyermek-pszichodráma együtt alkalmazott – újszerűnek is tekinthető – műfaját mutatták be, amelyet gyakorolnak intézményükben gimnáziumi nevelés-oktatásuk, közművelődési feladatellátásuk, továbbá pedagógiai szakszolgálatuk területén, valamint hatékonyan alkalmazható lehet az egész életen át tartó tanulás folyamatában is. A „Lélektől lélekig” című előadás az ember nevelésének-oktatásának folyamatában a nagyon és egyre jobban hiányzó érzelmi fejlesztés – önfejlesztés – csoportban történő cselekvő lehetőségét mutatta be, melyben az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kompetenciák is megjelennek. Rövid bemutatkozás után önkéntesek jelentkezését kérték, akik az előzetesen előkészített jelmezekből kiválasztották a nekik legjobban tetszőt és magukra is öltötték. Ezután minden szereplőnek be kellett mutatkozni, elmondani, hogy milyen ruhát vett fel, kicsoda és hogy hívják. Összesen 6 résztvevő volt a következő szerepekben: Mikulás; Püspök; Füttyülős, a vasutas; Julcsika, a táncosnő; Angol nevelőnő és a Katona. A bemutatkozást követően egy közös spontán történetet kellett játszani úgy, hogy mindenki alkalmazkodjon a saját maga által választott szerephez. A játék kb. 15-20 perc volt, amit a befejezést követően különböző kérdések segítségével beszélünk meg, itt a szereplőknek és a közönségnek egyaránt voltak kérdések, tehát külső szemmel és résztvevőként is értékeltük az előadást. Pl.: Hogyan jöhettek össze így itt és most véletlenszerűen ezek a szereplők? A játék során megfigyelhető volt, hogy a szereplők átalakultak – ki volt és ki lett a szereplő? A játék alatt felmerült érzések: mi volt a legrosszabb, mi a legjobb pillanat? A játék részletes megbeszélése nagyon fontos, mert ez által mély ismeretekig, fontos önismereti kérdésekig is el lehet jutni és segít az élmények feldolgozásában. A drámapedagógia és gyermek pszichodráma módszere előnyösen alkalmazható tanórai keretek között is, többértű feladatok alkalmazásával a tantárgyköziséget is elősegíthetjük. Pl. egy eljátszott történetet követően megbeszéljük, hogy a játékban kié volt a domináns szerep. Ezzel kapcsolatban a diákoknak az lehet a feladatuk, hogy következő órára írják meg ennek a szereplőnek a történetét. Miután megírták eldönthetik, hogy eljátszák vagy rendezik ezt a szerepet. Amennyiben ez a szerep pl. egy énekesé vagy informatikusé, akkor ezek a tantárgyak is bekapcsolódhatnak a feladatba.